

UE 9lk – Arvosana viisi

S3 Hyvä elämä: Valittavien sisältöjen tulee avata elämänkysymyksiä ja ikäkauteen sekä minäkuvaan liittyviä pohdintoja. Opetuksessa käsitellään ajankohtaisia ja yhteiskunnallisia eettisiä kysymyksiä kuten ekososiaalinen sivistys, osallistuminen ja vaikuttaminen yhteisöissä ja yhteiskunnassa sekä uskonnot rakentamassa yhteiskunta- ja maailmanrauhaa. Sisällöissä tulee korostua opiskeltavan uskonnon etiikka ja muiden uskontojen ja katsomusten etiikka sekä YK:n Ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus. Tarkastelun kohteena ovat myös ihmisoikeuksien loukkaukset kuten holokausti. Sisältöjen valinnassa huomioidaan uskonnon ja katsomuksellisten kysymysten merkitys ihmisenä kasvamisessa.

- Etiikan peruskäsitteet
- Kristinuskon ja muiden uskontojen eettinen opetus
- kirkkokuntien eettiset painotukset
- Raamatun ja etiikan suhde
- YK:n yleismaailmallinen ihmisoikeusjulistus ja ihmisoikeusetiikka
- omien valintojen eettiset ulottuvuudet ja seuraukset
- Ajankohtaisia eettisiä kysymyksiä

OPH:n tukimateriaali päättöarviointiin: <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/evangelisluterilaisen-uskonnon-paattoarvioinnin-tukimateriaali>

Opetuksen tavoite	Sisältö-alueet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohde	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Käytännönläheisiä esimerkkejä
T5 ohjata oppilasta havaitsemaan ja arvioimaan erilaisia argumentaation tapoja sekä uskonnon ja tieteen kielen välisiä eroja	S1, S3	Oppilas oppii tunnistamaan ja arvioimaan erilaisia argumentaation tapoja sekä uskonnon ja tieteen kielen välisiä eroja. Hän kehittää valmiuksiaan kuunnella toisten näkemyksiä ja perustella omia näkemyksiään.	Uskonnollisen ja tieteellisen kielen erottaminen sekä ajattelun ja vuorovaikutuksen taidot	Oppilas erottaa selkeästi uskonnollisen ja selkeästi tieteellisen väitteen toisistaan.	Tekstien vertailutehtävät. Luokittelu- ja lajittelutehtävät. Toiminnalliset tehtävät (esim. janatehtävä ryhmässä: uskonnollinen vs. tieteellinen).
T6 ohjata oppilasta perehtymään eettisen ajattelun keskeisiin käsitteisiin, ihmisoikeuksiin sekä opiskeltavan uskonnon ja muiden uskontojen ja katsomusten eettisiin periaatteisiin	S3	Oppilas oppii soveltamaan eettisen ajattelun keskeisiä käsitteitä. Hän tietää keskeiset ihmisoikeudet sekä opiskeltavan uskonnon ja muiden uskontojen ja katsomusten eettisiä periaatteita.	Etiikkaa ja ihmisoikeuksia koskevan tiedon hallitseminen	Oppilas osaa antaa esimerkin jostakin ihmisoikeudesta. Oppilas osaa antaa esimerkin opiskeltavan uskonnon eettisistä periaatteista.	YK:n ihmisoikeuksien julistuksen kautta asian käsitteleminen. Tiedonhakutehtävä ihmisoikeuksista ja ev. lut. uskonnon eettisistä perusteista (YK, Ihmisoikeusliitto, kouluja-kirkko.evl.fi).

					Uutisten, videoiden ja dokumenttien käyttö (esim. Yle Triplet)
T8 rohkaista oppilasta pohtimaan ihmisyyteen kuuluvia elämänskysymyksiä, ajankohtaisia eettisiä kysymyksiä ja omien arvojen suhdetta niihin	S1, S2, S3	Oppilas oppii pohtimaan itsenäisesti ja yhdessä muiden kanssa ihmisyyteen kuuluvia elämänskysymyksiä, ajankohtaisia eettisiä kysymyksiä ja omien arvojen suhdetta niihin.	Eettisen ajattelun ja omien näkemysten ilmaisemisen taidot	Oppilas osaa kuvailla jotakin eettistä kysymystä ja jotakin itselleen tärkeää arvoa.	Eettisiin kysymyksiin tutustuminen yhdessä, jonka jälkeen ajankohtaisten tai itseä kiinnostavien kysymysten käsittely. Arvotyöskentely esim. case-työskentely, arvokortit, arvohuutokauppa. Omassa arvossa näkyvät arvot ja niiden havainnointi ja pohdiskelu.
T9 innostaa oppilasta tutkimaan omien valintojensa eettisiä ulottuvuuksia ja niiden vaikutusta hyvinvointiin ja kannustaa kestävään elämäntapaan	S2, S3	Oppilas harjaantuu analysoimaan eettisiä valintojaan ja niiden vaikutusta hyvinvointiin sekä kehittää valmiuksiaan toteuttaa kestävä elämäntapaa.	Eettisten valintojen vaikutusten hahmottaminen suhteessa hyvinvointiin ja kestävään tulevaisuuteen	Oppilas tunnistaa ohjatusti eettisten valintojen ja tekojen seurauksia.	Oppilaan arjesta poimitut valinnan paikat (esim. valitsen opiskella, tulla kouluun, nukkua, syödä, nähdä kavereita ym.). Näistä tilanteista löytyvät arvot ja etiikka. Pelillisyyden valinnoissa. Kun valitsen yhden, mitä jätän valitsematta. Mihin valintani johtaa? Miten pienestä valinnasta päädyn isoon valintaan?
T10 rohkaista oppilaita kohtaamaan erilaisia ihmisiä nyt ja tulevaisuudessa jatko-opinnoissa, työelämässä ja vapaa-ajalla	S1, S2, S3	Oppilas kehittää valmiuksiaan rakentamaan vuorovaikutukseen erilaisten ihmisten kanssa nyt ja tulevaisuudessa jatko-opinnoissa, työelämässä ja vapaa-ajalla.		<i>Ei vaikuta arvosanan muodostamisessa. Oppilasta ohjataan pohtimaan kokemustaan ja valmiuksiaan osana itsearviointia.</i>	Huom! Itsearvio.